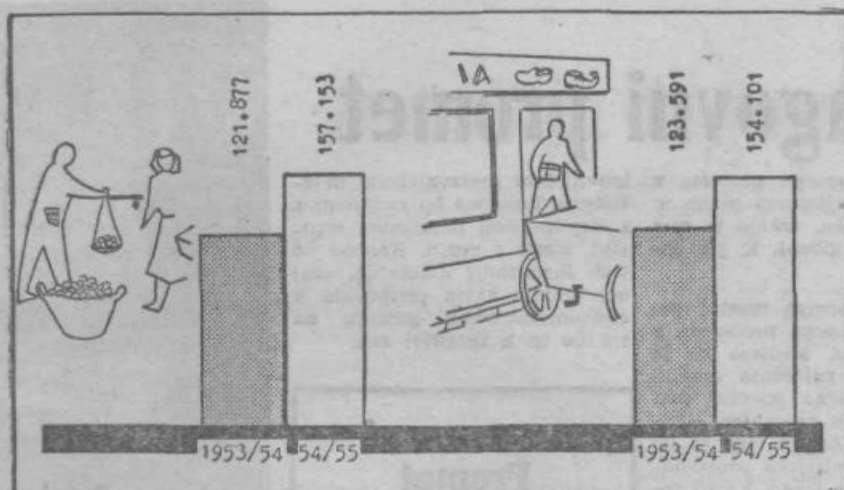


POVPREČNI DENARNI DOHODKI IN IZDATKI KMEČKIH GOSPODARSTEV (v dinarjih)

DOHODKI

IZDATKI



Risba nam kaže povprečni denarni dohodek in izdatek kmetijskega gospodarstva v ekonomskem letu 1954/55 v primerjavi z ekonomskim letom 1953/54.

Iz risbe je razvidno, da so denarni dohodki kmetijskega gospodarstva lani povprečno narasli od 121.877 din na 151.153 din. Denarni izdatki kmetijskega gospodarstva so se hkrati povečali od 123.591 din na 154.101 din. Podatki veljajo za povprečne gospodarstva. Tako opazimo, da so bili povprečni denarni izdatki kmetijskega gospodarstva v ekonomskem letu 1953/54 višji od dohodkov (za 1714 din po gospodarstvu), medtem ko je odnos v ekonomskem letu 1954/55 obraten: po gospodarstvu so dohodki za 3052 din višji od izdatkov.

Dohodki in izdatki kmetijskega gospodarstva

odborov. Njihovo delo se je razmahnilo posebno letos, ko so se s konkretnimi programi bolj nestrno kot v preteklih letih lotili raznih kmetijskih akcij. Težišče teh akcij je na tistih panogah in ukrepih, ki lahko kar najhitreje prispevajo k zbolšanju kmetijske proizvodnje. V poljedelstvu so zato glavne naloge proizvodnja kvalitetnih semen, množična zamenjava semen, čiščenje semen, škropljenje, zbolšanje gnojenja itd. V sadjarstvu so predvidene močne akcije obnove sadovnjakov, urejanja starih nasadov, precepljanja neprimernih sadnih vrst, škropljenje, uvajanje intenzivnejšega gnojenja, uvajanje novih sadnih vrst itd. V živinoreji je letos težišče na zbolšanju prehrane živine. Zato so predvidene akcije kot na primer uvajanje umetnih travnikov, pregonov pašnikov, intenzivnejše gnojenje, proizvodnja semen krmnih rastlin, uvajanje modernih sušil, gradnja silosov, gnojšč itd. Nadaljuje pa se s selekcijskim delom, mlačneje predvsem v prašičereji in perutninarstvu. Tudi programi žena-zadružnic in mladih zadružnikov vsebujejo vrsto akcij, ki bodo prispevale k odpravljanju zaostalosti na vasi, zato dodeljujejo zbori tudi za te namene potrebna sredstva.

Jože Novinšek

ga gospodarstva so po kategorijah posestev v ekonomskem letu 1953/54 v primerjavi s predhodnim letom bili naslednji:

Kategor. posestev	Dohodki		Izdatki	
	1953/54	1954/55	1953/54	1954/55
Do 3 ha	101.477	124.564	97.947	122.383
od 3 do 8 ha	119.822	162.719	124.732	157.159
preko 8 ha	175.745	216.668	180.137	219.114

Statistika tudi kaže, da je delež dohodkov kmetijskih posestev iz nekmetijskih virov dokaj velik in znaša več kot tretjino njihovih skupnih dohodkov. (Grafično primerjavo med dohodki iz nekmetijskih virov in dohodki iz kmetijstva bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil našega lista.)

ZA KOLIKO SE LAHKO POVEČAJO DONOSI SONČNIC V VOJVODINI

Proračun Glavne zvezde Vojvodine, ki so ga napravili na podlagi do zdaj doseženih donosov v zadrugah in na državnih posestvih, kaže, da v Vojvodini lahko precej povečajo tudi donos sončnic. Po tem proračunu bi se z uporabo popolne agrotehnike donos sončnic lahko povečal od 11 metrskih stotov na ha, kolikor znaša sedaj, na povprečno okrog 20 metrskih centov.

Pod polno agrotehniko pri obdelavi sončnic je razumeti globoko zimsko oranje spomladansko kultiviranje setev kvalitetnega semena dva do tri ročna okopavanja, štiri prašitve, uporaba okrog 500 kg umetnega gnojila na ha kakor tudi uporaba potrebne količine hlevskega gnoja itd. Sedanja stopnja agrotehnike pa pri nas še daleč ne zadošča, kar se negativno odraža tudi na donosih (uporablja se majhna količina umetnega in hlevskega gnojila, sončnice okopavajo in prašijo ročno komaj po dvakrat, ne skrbijo dovolj za izbiri kvalitetnega semena).

Posamezni primeri iz lanskega in predlanskega leta kažejo, da je na posameznih posestvih mogoče doseči tudi večje donose, kot pa jih predvideva omenjeni proračun Zadrugne zveze. Tako je tovarna oja »Domača« v Vrbasu na poljskem polju šestih oravov dosegla 1954. leta 30 metrskih centov na ha, kar je skoraj 3-krat več, kakor pa znaša

donos ob sedanjem nivoju agrotehnike

donos ob popolni uporabi agrotehnike



krajevno povprečje. Uporabili so naslednje agrotehnične ukrepe: globoko oranje, uporaba 500 kg superfosfata in kvalitetna obdelava zemljišča.

Ta primer kaže, da sončnica lahko daje z uporabo agrotehničnih ukrepov dobre donose in je lahko mnogo bolj rentabilna kakor do sedaj. Proračun kaže, da bi z uporabo agrotehničnih ukrepov ob ustreznem povečanju donosa dohodek kmetov od sončnic povečal za okrog 14.000 din na ha.

Pomemben dogovor o socialistični preobrazbi vasi

23. aprila letos je bil v Beogradu II. plenum Glavne zadrugne zveze FLRJ, na katerem so prisostvovali tudi predsedniki vseh okrajnih zadrugnih zvez. Ta plenum je bil posebno pomemben, ker so na njem jasno postavili osnovne naloge za nadaljnji razvoj zadrugništva v naši deželi in izrazili skupna stališča o nekaterih vprašanjih, zastran katerih v naši dosegani praksi na tem področju ni bilo zadostne enotnosti. Plenum je razen tega opozoril na nekatere pereče probleme našega zadrugništva, tiste objektivne in one subjektivne značaja, in razpravljal o praktičnih možnostih za reševanje teh vprašanj in za odpravljanje pomanjkljivosti, ki smo jih opazili v dosednji praksi.

»Naša skupnost« je v svoji številki z dne 10. novembra 1955 poročala o posvetovanju, ki je bilo pri tovarišu podpredsedniku E. Kardelju zastran nadaljnega razvoja našega zadrugništva. To posvetovanje je imelo odločilen pomen za razjasnitev pojmov o osnovnih smernicah, na katerih mora temeljiti dejavnost v socialistični preobrazbi našega kmetijstva. Moramo pritrđiti, da smo odtlej storili velik korak naprej. Ideje, o katerih so takrat v osnovnih potezih diskutirali, so se na tem plenumu že izoblikovale v konkretna navodila za akcijo.

Oglejmo si nekoliko osnovnih značilnosti plenuma, ki je bil 23. aprila 1956.

Predvsem se je na plenumu izrazilo enotno stališče do problema nadaljnjega procesa socialistične preobrazbe našega kmetijstva. Poudarili so, da bi bilo napačno in škodljivo, če bi menili, da je pri nas možno zagotoviti napredovanje kmetijske proizvodnje brez istočasne socialistične preobrazbe vasi. Socialistična preobrazba vasi pa je možna samo s postopnim združevanjem sredstev za proizvodnjo v kmetijstvu. Osnovni faktor in organizator pri tem morajo biti splošne kmetijske zadruge, zlasti pa poslovne zveze, razen tega pa tudi ostali faktorji, kot so kmetijska veleposredstva, kmetijske delovne zadruge, ekonomske, strojno-tractorske postaje, podjetja za promet kmetijskih proizvodov. Razumljivo je, da morajo ti faktorji uživati vsestransko pomoč naše socialistične industrije v sklopu naše celotne ekonomske politike.

Plenum je opozoril tudi na nekatere napačne tendence, kot so pojavi umetne poživitve individualnega vaškega bogataša s propagando tako imenovanega »malega stroja« za individualnega kmetijskega proizvajalca, s prodajanjem obrabljenih strojev privatnim kmetom s strani zadrug in državnih posestev, s toleriranjem izkoriščanja kmetijskih proizvajalcev, ki ne razpolagajo z zadostnimi lastnimi sredstvi za obdelovanje zemlje, s strani premožnejših vaških gospodarjev itd. Na plenumu so poudarili, da moramo izhod iz te situacije iskati v takšni organizaciji naše dejavnosti na vasi, pri kateri bodo zadruge de-

janski organizator kmetijske proizvodnje na individualnih posestvih, ne da bi pri tem posegale v individualno zemljiško lastnino. To pa bo možno doseči predvsem s tem, da se bodo v okviru zadrugne organizacije strojne službe za usluge in drugi servisi za kmetijsko proizvodnjo. Odnos med zadruzo in individualnim proizvajalcem morajo sloneti na gospodarski zainteresiranosti proizvajalca, da potrebe svoje proizvodnje in trgovanja zadovolji preko zadrug. Istočasno je treba razviti politično dejavnost za razjasnitev pojmov o socialistični preobrazbi vasi.

Drugič je plenum pojasnil tudi nekatera načelna organizacijska vprašanja. Tu je na prvem mestu vprašanje o tem, kako organizirati poslovne zveze, ki naj bi postale neposredni faktor organizacije kmetijske proizvodnje. Morale bi »orej razpolagati z ustreznimi sredstvi, s skladi, ki naj bi jih ustvarjale same ali pa z udeležbo v zadrugnih skladih. V zvezi s tem so razpravljali tudi o odnosih med zadruzo, podjetjem, obratom in poslovno zvezo. Razprava je kritizirala škodljivo kampanjo, ki jo v zadnjem času vodijo v nekaterih pokrajinah, za to, da bi — ponekod celo z nasiljem — določena podjetja za predelavo in dodelavo kmetijskih proizvodov vključili v zadruge ali v poslovne zveze. Kar pa zadeva same poslovne zveze, je o njih posebej govoril tovariš Kardelj, ki je očitil njihovo važnost za nadaljnji razvoj socializma na vasi. Tovariš Kardelj je poudaril, da ne bi bilo pravilno, to organizacijsko obliko postavljati nasproti obstoječih specializiranih zadrug, niti poslovne zveze preimano razdvajati po posameznih panogah ali preveč hitei z ustanavljanjem poslovnih zvez v tistih krajih, kjer za njih še ni dovolj pogojev itd., itd.

Tretjič so na plenumu poudarili, da je že povsem dozorel čas, da sprejmemo kot konkretno nalogo planiranje sredstev in skladov za socialistično preobrazbo vasi s pomočjo zbornice in zadrugne zveze. To je zlasti važno v okrajih. Le tako bomo lahko pravilno izkoristili sklade za pospeševanje kmetijske proizvodnje, le tako bodo kadri na terenu prešli socialistično perspektivo razvoja na našem podeželju, delovni ljudje pa konkretni program za akcijo.

Četrth je plenum obravnaval tudi konkretne probleme in pomanjkljivosti, med katerimi je razpravljati zlasti o naslednjih: obstoječa kreditna praksa, ki jo vodimo glede na zadruge, pogosto onemogoča zdravo zadrugno ekonomsko politiko, ovira stalne pogodbene odnose med zadrugami in kmetijskimi proizvajalci, povzroča občutek negotovosti pri kmetih. Po drugi strani je dokaj razširjena iluzija, da krediti rešujejo vse. To pa je prav tako napačno.

Razprava je razen tega opozorila na nevarnost določenih monopolističnih tendenc v našem zadrugništvu, zlasti na področju (Nadaljevanje na 12. strani)